

การบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว

อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

Management according to integrated Buddhist principles of Mueang Yao Subdistrict

Municipality Hang Chat District, Lampang Province

พระมงคล มงคลปญโญ (ค่าน้อย)

นพดณ ปัญญาวีรทัต

ประเสริฐ ปอนถิ่น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Phra Mongkhon Mangalapañño (Khamnoi)

Noppadon Panyaweeratad

Prasert Pontin

Mahachulalongkornrajavidyalaya Chiang Mai Campus

Corresponding Author E-mail: zatom70@gmail.com

วันที่รับบทความ: 10 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 4 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 5 มิถุนายน 2567

Received: May 10, 2024; Revised: June 4, 2024; Accepted: June 5, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ เปรียบเทียบ และเสนอแนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตในเขตเทศบาลตำบลเมืองยาว 1) การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว ไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักพุทธบูรณาการ ของเทศบาลตำบลเมืองยาว พบว่าประเด็นที่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะมากที่สุด คือควรจัดไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนหนทางให้มากยิ่งขึ้น ถนนเพื่อการเกษตรก็ควรเพิ่ม เทศบาลควรประชาสัมพันธ์เรื่องการก่อสร้างถนน จุดประปาหมู่บ้านที่ต้องการเพิ่มเติมตามที่ร้องขอ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; การปกครองส่วนท้องถิ่น; หลักพุทธธรรมพละ 4

Abstract

This research article aims to study the levels, compare and propose guidelines for strengthening management according to integrated Buddhist principles of Mueang Yao Subdistrict Municipality. Hang Chat District, Lampang Province, this research study Conduct mixed methods. Population used in the research includes people aged 18 years and over who live in the Mueang Yao Subdistrict Municipality. 1) Quantitative research A questionnaire was used for opinions of a sample of 381 people. Statistics used were frequency, percentage, mean, and standard deviation. and use statistics to test hypotheses by finding coefficients Pearson correlation and 2) qualitative research Using in-depth interviews with 10 key informants or people, data were analyzed using descriptive content analysis.

The results of the research found that 1. The management level of Mueang Yao Subdistrict Municipality. Overall, it is at a high level. 2. Compare people's opinions towards the management of Mueang Yao Subdistrict Municipality. Classified by personal factors, it was found that people with different genders, ages, education levels, occupations, and incomes Have opinions on the management of Mueang Yao Subdistrict Municipality? No difference. 3. Guidelines for strengthening management according to integrated Buddhist principles. of Mueang Yao Subdistrict Municipality It was found that the issues that had the most suggestions were given. That is, there should be more electric lighting along the roads. Roads for agriculture should be increased. Municipalities should publicize road construction. Village water supply points that need additional additions as requested.

Keywords: Management; local government; Principles of Buddhaddhammabala 4

บทนำ

การบริหารจัดการมีแนวคิดมาจากธรรมชาติของมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมซึ่งจะต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม โดยจะต้องมีผู้นำกลุ่ม และมีแนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแลกันภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดความสุข และความสงบเรียบร้อย ซึ่งอาจเรียกว่า ผู้บริหารและการบริหาร การบริหารจัดการแนวพุทธเป็นความพยายามในการนำเอา หลักธรรมของพระพุทธศาสนามาประยุกต์กับการทำงานสมัยใหม่ ทั้งนี้ เพราะพุทธธรรมเป็นนามธรรมสูงกว่า ความรู้สมัยใหม่ใด ๆ เมื่อองค์การมันคงแล้ว เราจะหยุดแค่นั้นไม่ได้ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา เรียกว่า การพัฒนาองค์การสามารถทำได้ทั้งทางโลกและทางธรรม (พระมหาธีรพันธ์ ธีรภิตติ และ คณะ, 2555) การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องพัฒนาตามนโยบาย การบริหาร

ประเทศ กล่าวคือ สร้างความเป็นธรรมในสังคมพัฒนาระบบราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาระบบและกลไกการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมควบคู่ไปกับการปลูกจิตสำนึกค่านิยมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล จึงกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ดังนี้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2566)

บทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารราชการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 283 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแล และจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และนอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลยังเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ในการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล จำเป็นต้องรับทราบระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน, 2553) การปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government) ถือเป็นการบริหารราชการรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นพื้นฐาน การพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนท้องถิ่นที่มีสภาพปัญหาสังคม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่และทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน หากมีการหวังพึ่งรัฐบาลกลางในฐานะที่ต้องดูแลประชาชนโดยรวมทั่วประเทศ ย่อมไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างทั่วถึง และตรงตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนา และเข้าไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันท่วงที โดยให้สิทธิแก่ชุมชนในการตัดสินใจดำเนินภารกิจต่าง ๆ ของท้องถิ่น การให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยท้องถิ่น (Puang-ngam, K, 2007)

ปัจจุบันจะเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้ประสบกับปัญหาอย่างมาก เกี่ยวกับการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย นโยบาย แผนงาน และโครงการมีการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติ การมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง และพวกพ้อง การไม่ปฏิบัติตามแผนงานและโครงการตามที่ได้กำหนดไว้ เช่น ไม่ปฏิบัติตามรูปแบบ แปลงการก่อสร้าง การขาดความเสมอภาคเท่าเทียมกัน เลือกพรรคเลือกพวก ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ การจัดบริการสาธารณะ ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลมีการซื้อสิทธิ์ซื้อเสียงในการเลือกตั้ง เป็นต้น ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจ

หน้าที่ที่ผู้บริหารไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตาม กฎหมายรัฐธรรมนูญที่ได้ระบุไว้ เช่น การใช้อำนาจไปในทางที่ไม่เป็นธรรมในท้องถิ่นของตน (พระครูใบฎีกาเชมปตล สุทธิธมโม (พิชญกิตติกุล), 2564) ปัญหาการบริหารของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัด ลำปาง ซึ่งการบริหารยังไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และอาจจะไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น การให้บริการสาธารณะยังไม่ครบถ้วนทุกด้านและไม่ทั่ว ถึงกับประชาชนทุกกลุ่ม ควรมีการพิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วน การจัดลำดับความสำคัญในการจัดบริการสาธารณะที่ควรมีการเตรียมการล่วงหน้าทำให้การบริหารอาจจะขาดคุณภาพ อาจจะขาดความชัดเจน อาจจะขาดความเป็นธรรมและไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญคือ อาจจะเกิดจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งในการเสนอแนะนโยบาย การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการตรวจสอบการให้บริการสาธารณะขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นได้ไม่คอยดีเท่าที่ควร จึงควรมีการปรับแนวทางการบริหารในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหา เช่น แนวทางการทำงานในลักษณะของเครือข่าย (network) ที่เป็นการทำงานร่วมมือกันระหว่าง หน่วยงานต่างๆของรัฐ องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคประชาชน สถาบันวิชาชีพ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร เนื่องจากเป็นแนวทางการทำงานที่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาแนวร่วม (partnership) ที่มีความรู้ความสามารถในด้านที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2550)

ด้านการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองยาว ในพระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่สามารถส่งเสริมสนับสนุนได้หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักพละ 4 คือ ธรรมอันเป็นกำลัง ธรรมอันเป็นพลังทำให้ดำเนินชีวิตด้วยความมั่นใจ ไม่หวั่นต่อภัยทุกอย่าง (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2546) ประกอบด้วย 1) ปัญญา พละ คือ ความฉลาดรอบรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองการณ์ไกล มีโยนิโสมนสิการคือการไตร่ตรองใคร่ครวญอย่างพินิจพิเคราะห์ จิตใจเยือกเย็นมั่นคง เป็นคนใฝ่ศึกษาหาความรู้อยู่ ตลอด คนที่มีปัญญาพละจะมีกลยุทธ์ มียุทธศาสตร์ในการทำงาน 2) วิริยะพละ คือ ความ ขยันหมั่นเพียรในหน้าที่ มีความพยายามไม่เป็นคนเกียจคร้าน มีความอดทนสูง ตั้งมั่นตั้งใจทำงาน เป็นคนจริงจังเอาจริงเอาจัง อดทนต่อความเหน็ดเหนื่อยยากลำบาก อดทนต่อกิริยาท่าทางคำพูดที่ไม่สบอารมณ์ ทนต่อความเจ็บปวดร่างกาย ต่อความเจ็บใจต่อแรงกดดันจากสภาพแวดล้อม 3) อดวิชชะพละ คือ การประพฤตินดี ทำงานที่ไม่มีโทษไม่เบียดเบียนรังแกผู้อื่น ซื่อสัตย์อยู่ในศีลธรรม 5 ไม่ข้องเกี่ยวอบายมุข 6 มีทริโอดตัปปะ มีการงานอาชีพสุจริต ไม่ทุจริตต่อหน้าที่หรือคอร์รัปชัน 4) สังคหพละ คือ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมานัตตา ได้แก่ ความโอบอ้อมอารี ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทุกคน อภัยภัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะไม่กระโชกโฮกฮาก ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เห็นแก่ตนเอง ประพฤติตนเป็นประโยชน์ชอบเสียสละช่วยเหลือส่วนรวม ชอบแบ่งปันสิ่งของเป็นคนมีน้ำใจแก่ผู้อื่น (เจษ อนุกุลโกครัตน์, 2558)

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการของเทศบาล

ตำบลเมืองยาว โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และแนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักพุทธบูรณาการ ของ เทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน และหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ คือ หลักพละ 4 ได้แก่ 1 ปัญญาพละ 2 วิริยพละ 3 อดวิชชพละ และ 4 สังคหพละ มาใช้โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมกันในการแสวงหาแนวทางการบริหารที่ดี และป้องกันยับยั้งสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคไม่ให้เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

- 1) **ตัวแปรอิสระ** (Independent Variables) ได้แก่ 1). ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ 2). หลักพละ 4 ประการ ได้แก่ 1. ปัญญาพละ (ความรู้ ความฉลาด) 2. วิริยพละ (ความเพียร ความขยัน) 3. อดวิชชพละ (ความสุจริตหรือกำลังความบริสุทธิ์) 4. สังคหพละ (การสงเคราะห์)

- 2) **ตัวแปรตาม** (Dependent Variable) ได้แก่ การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง การจัดองค์การและการบริหาร (Principles of Organization and Management) ใน 5 ด้าน เรียกว่า หน้าที่ของนักบริหาร (Functions of Administration) มีองค์ประกอบด้วยกัน ดังนี้ 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดองค์การ (Organizing) 3. การสั่งการ (Commanding) 4. การประสานงาน (Coordinating) 5. การควบคุมงาน (Controlling)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้กำหนดวิธีการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเมืองยาว มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 7,771 คน และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร (Yamane, Taro, 1973) ได้จำนวน 381 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) **ตอนที่ 2** แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ตามหลักผล 4 ประการ ได้แก่ 1. ปัญญาผล (ความรู้ ความฉลาด) 2. วิริยผล (ความเพียร ความขยัน) 3. อนุวัชผล (ความสุจริต หรือกำลังความบริสุทธิ์) 4. สังคหผล (การสงเคราะห์) **ตอนที่ 3** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ซึ่งแบ่งออกเป็นองค์การและการบริหาร (Principles of Organization and Management) ใน 5 ด้าน เรียกว่า หน้าที่ของนักบริหาร (Functions of Administration) มีองค์ประกอบด้วยกัน ดังนี้ 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดองค์การ (Organizing) 3. การสั่งการ (Commanding) 4. การประสานงาน (Coordinating) 5. การควบคุมงาน (Controlling) ดังนั้นผู้วิจัยการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สูตรคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ เท่ากับ 0.959

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตเชียงใหม่ เพื่อแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงสถิติอนุมาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใด และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product - moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 10 รูปหรือคน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ตัวแทนผู้บริหาร จำนวน 3 รูปหรือคน 2) ตัวแทนนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูปหรือคน 3) ตัวแทนนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 2 รูปหรือคน 4) ตัวแทนประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองยาว จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ **ตอนที่ 1** แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ **ตอนที่ 2** แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ประกอบด้วยดังนี้ 1. ปัญญาพละ (ความรู้ ความฉลาด) 2. วิริยพละ (ความเพียร ความขยัน) 3. อนุวัชพละ (ความสุจริตหรือกำลังความบริสุทธิ์) 4. สังคหพละ (การสงเคราะห์) **ตอนที่ 3** เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยวิธีการบันทึกเสียง สนทนาและการจดบันทึก แล้วนำมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียง เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context) พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการการสังเคราะห์ด้วยเชิงพรรณนาอ้างอิงคำพูดบุคคล

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวางแผน (Planning)	4.33	.404	มาก
2. การจัดองค์การ (Organizing)	4.27	.409	มาก
3. การสั่งการ (Commanding)	4.25	.354	มาก
4. การประสานงาน (Coordinating)	4.06	.365	มาก
5. การควบคุมงาน (Controlling)	4.21	.484	มาก
รวม	4.22	.211	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .211) เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อ 1) การวางแผน 2. การจัดองค์การ 3. การสั่งการ 4. การประสานงาน 5. การควบคุมงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สรุปผลทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ที่	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	t-test/ F-test	ค่า Sig.	ผลการทดสอบ	
					สมมติฐาน ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	ผลการปฏิบัติงาน	4.534	0.135	-	/
2	อายุ	ผลการปฏิบัติงาน	4.859	0.096	-	/
3	ระดับการศึกษา	ผลการปฏิบัติงาน	1.696	.0.347	-	/
4	อาชีพ	ผลการปฏิบัติงาน	1.199	1.549	-	/
5	รายได้ต่อเดือน	ผลการปฏิบัติงาน	0.890	0.587	-	/

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ที่มีเพศ มีอายุ มีระดับการศึกษา มีอาชีพ และมีรายได้ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

แนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักพุทธบูรณาการ ของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง พบว่า ประเด็นที่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ควรจัดไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนหนทางให้มากยิ่งขึ้น 2) เทศบาลควรประชาสัมพันธ์เรื่องการก่อสร้างถนน จุดประปาหมู่บ้านที่ต้องการเพิ่มเติมตามที่ร้องขอ 3) บางครั้งก็ไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุมประชาคมกับทางเทศบาล สำหรับแนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง พบว่า โดยบูรณาการตามหลักพุทธธรรมตามหลักพละ 4 สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปางได้นั้นต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมของเทศบาลตำบลเมืองยาว ปัญญาพละ (กำลังปัญญา, กำลังความรู้) เห็นว่ามีสติในการแก้ปัญหา รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นรู้จักรับผิดชอบในการทำงาน โดยใช้กระบวนการจัดการ Planning การวางแผน สอดคล้องกับการรู้กาล มีการวางแผนปฏิบัติงานให้เหมาะสม ด้านวิริยะพละ (กำลังแห่งความเพียร) ในการบริหารจัดการเป็นแหล่งความรู้ในหลายระดับเน้นบุคลากรให้เข้ากับปัญหาได้อย่างชัดเจน การบริหารงานของเทศบาล ด้านอนวัชชพละ (กำลังสุจริต, ซื่อสัตย์สุจริต) ความซื่อสัตย์สุจริตสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่องค์กร และด้านสังคหพละ (กำลังการสงเคราะห์, มีจิตอาสา) คือเน้นมีความเอาใจใส่และความเป็นอยู่ของบุคลากรด้วยความปรารถนาดีและเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความโอบอ้อมอารี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลตามกรอบงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านทั้ง การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การควบคุมงาน (Controlling) และการประสานงาน (Coordinating) อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเทศบาลตำบลเมืองยาว มีการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับวงษ์ชนก สืบบุบล (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการองค์การของเทศบาลเมืองหนองปรือ อยู่ในระดับดี องค์กรมีการจัดแบ่งส่วนราชการหน้าที่ การทำงาน และมอบอำนาจให้รับผิดชอบตามความสามารถและความถนัดในงานนั้น ๆ องค์กรมีการจัดโครงสร้างขององค์การที่ดี ทำให้องค์การบรรลุประสงค์ และเจริญก้าวหน้าขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องตามทฤษฎีของ Fayol, Henri (1979) ที่กล่าวว่าการจัดการองค์การเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารหรือ ผู้บังคับบัญชา จำต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้งานอยู่ในส่วนราชการที่เหมาะสมอันจะช่วยให้งานขององค์การบรรลุสำเร็จผลได้ และยังสอดคล้องกับ ธนภัทร ทวีศรี (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลการ

บริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านการวางแผนงาน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรีควรเข้ามาดูแลให้คำแนะนำทันทีเมื่อได้รับคำร้องขอ โดยไม่เลือกปฏิบัติ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปศึกษาการทำงานของคณะสงฆ์อย่างใกล้ชิด และควรมีการวางแผนประจำปีให้มากขึ้น และชี้แจงให้พระสงฆ์เข้าใจกว่าที่เป็นอยู่ (2) ด้านกระบวนการให้บริการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรีควรมีกระบวนการให้บริการที่รวดเร็ว และสะดวกให้มากขึ้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้เร็วกว่าเดิมและเหลือเวลาพอที่คณะสงฆ์จะเตรียมงานทัน และเจ้าหน้าที่ควรเพิ่มการลงพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่อช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของวัดตามอำนาจหน้าที่ที่มีอย่างเต็มความสามารถ (3) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรีควรให้บุคลากรบริการอย่างเท่าเทียมกัน ควรเพิ่มเติมการจัดให้มีการอบรมเรื่องระเบียบการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ให้มีความเข้าใจมากขึ้น และควรจัดให้มีการสัมมนาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน (4) ด้านสถานที่ให้บริการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรีควรได้รับการขยายอาคารสถานที่ของสำนักงานเพื่อให้การทำงานมีความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกได้มากขึ้น ควรจัดโต๊ะ เก้าอี้ไว้รองรับพระสงฆ์ที่เข้าไปติดต่อกิจธุระ และควรจัดให้มีพนักงานจัดการจอดรถให้มีระเบียบ

2.เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองยาว มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการอย่างทั่วถึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับพระอธิการอนุชา นุตตลาโณ และคณะ (2023) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานตามหลักพละ 4 ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนพบว่าประชาชนที่มีอายุ และรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันส่วนประชาชน ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ พระประดิษฐ์ อภินันโท (นรินนอก) (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้พบว่าประชาชนที่มี ระดับการศึกษาและรายได้ ต่างกัน เพศ อายุ อาชีพ ไม่แตกต่างกัน

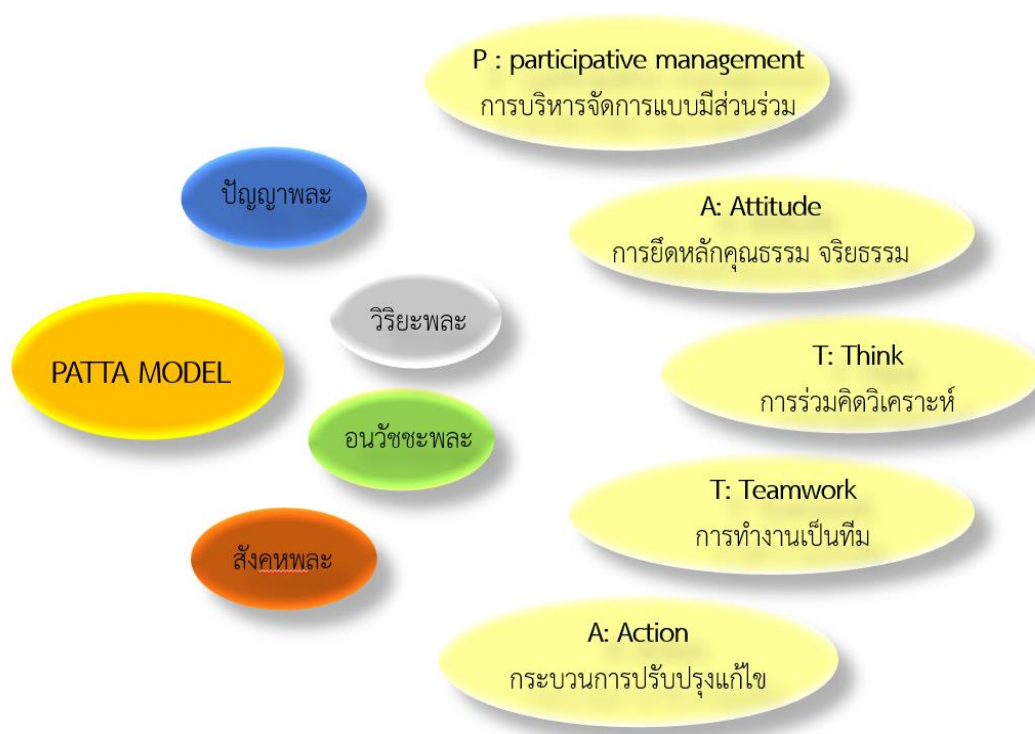
3. แนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง พบว่า โดยบูรณาการตามหลักพุทธธรรมตามหลักพละ 4 สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ได้นั้นต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมของเทศบาลตำบลเมืองยาว ปัญหาพละ (กำลังปัญญา, กำลังความรู้) เห็นว่ามีสติในการแก้ปัญหา รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นรู้จักรับผิดชอบในการทำงาน โดยใช้กระบวนการจัดการ Planning การวางแผน สอดคล้องกับการรู้กาล มีการวางแผนปฏิบัติงานให้เหมาะสม ด้านวิริยะพละ (กำลัง

แห่งความเพียร) ในการบริหารจัดการเป็นแหล่งความรู้ในหลายระดับเน้นบุคลากรให้เข้ากับปัญหาได้อย่างชัดเจน การบริหารงานของเทศบาล ด้านอนวัชพละ (กำลังสุจริต, ชื่อสัตย์สุจริต) ความซื่อสัตย์สุจริตสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่องค์กร และด้านสังคพละ (กำลังการสงเคราะห์, มีจิตอาสา) คือเน้นมีความเอาใจใส่และความเป็นอยู่ของบุคลากรด้วยความปรารถนาดีและเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความโอบอ้อมอารี ซึ่งสอดคล้องกับ พระครูใบฎีกาเชมปตล สุทธิธมโม (พิชญกิตติกุล) (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารการพัฒนาตามแนวทางของหลักพละ 4 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยหน่วยงานยึดมั่นตาม หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการทำงาน มีนโยบายตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และต้องมีการนำนโยบายมาสู่ภาคปฏิบัติโดยยึดประชาชนเป็นหลัก มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องของนโยบายอย่างแท้จริง

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้ PATT A MODEL ดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์งานการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง” ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังปรากฏเป็น PATTA MODEL สรุปได้ดังนี้

P: participative management คือ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยความเห็นชอบของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ ขององค์กร เช่น การคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงาน ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผล มีวางแผนการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ได้รับการให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ/ปัญหา หรือประชุมประชาคมของเทศบาลตำบลเมืองยาว

A: Attitude คือ การยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสมาบริหารของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง การยึดหลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในสิ่งที่ดีงาม กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เป็นการประพฤติตนบนพื้นฐานของจริยธรรม ศีลธรรม และความรับผิดชอบต่อ

T: Think คือ การร่วมคิดวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการบริหารงาน การร่วมคิดวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการบริหารงาน เป็นการระดมความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาสาเหตุของปัญหา แนวทางแก้ไข และแนวทางในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

T: Teamwork คือ การทำงานเป็นทีม โดยผู้บริหารกระจายอำนาจในการเป็นผู้นำทางวิชาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง การทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายร่วมกัน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะของสมาชิกในทีมร่วมกันวางแผน ร่วมกันทำงาน ร่วมกันแก้ปัญหา และร่วมกันรับผิดชอบ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

A: Action คือ กระบวนการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง กระบวนการที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาและยกระดับสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุหาแนวทางแก้ไข และนำไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ในส่วนที่ยังเป็นปัญหาเพื่อพัฒนาต่อยอดต่อไป

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการตามแนวพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ควรต้องใช้ PATTA MODEL คือ 1) P : participative management 2) A: Attitude 3) T: Think 4) T: Teamwork 5) A: Action

ข้อเสนอแนะการวิจัย**1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย**

1.1 เทศบาลตำบลเมืองยาว ควรมีนโยบายบูรณาการการให้บริการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยอาจจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) หรือศูนย์บริการประชาชน (Citizen Service Center) ในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น

1.2 เทศบาลตำบลเมืองยาว ควรมีนโยบายพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ ทักษะ โดยอาจจัดอบรมสัมมนา ฝึกอบรมภาคปฏิบัติ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการบริหารภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้สะดวกยิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่องคุณภาพการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจของประชาชนในการใช้ระบบแอปพลิเคชันของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

2.3 ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

เอกสารอ้างอิง

ธนภัทร ทวีศรี. (2557). **ประสิทธิภาพการบริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรี**.

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูใบฎีกาเชมปตล สุทธิธมโม (พิชญกิตติกุล). (2564). **การบริหารการพัฒนาตามแนวทางของหลักพระ**

4 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสน

ศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระประดิษฐ์ อภินนโท (นรินนอก). (2561). **รูปแบบภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรม ของผู้บริหารเทศบาล**

ตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระอภิตล ชวนเมธี (คิ้วดวงตา) อภิรมย์ สีดาคำ และนพตณ ปัญญาวิรัตน์. (2566). **การบริหารงานตามหลัก**

พุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารสันติสุข**

ปริทรรศน์, 4 (2), 1-17.

วงศ์ชนก สืบบุบล. (2559). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรเทศบาลเมือง**

หนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการ

บริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน. (2553). รายงานวิจัยโครงการสำรวจและประเมินความพึงพอใจของประชาชน
ต่อบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ประจำปี 2553. แม่ฮ่องสอน: วิทยาลัยชุมชน
แม่ฮ่องสอน.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2550). เครือข่าย: นวัตกรรมการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทวิเคราะห์
ว่าด้านการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวระนาบ เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถใน
การปฏิบัติงานและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย.
- ศรัณย์ วงษ์มาก ไชยวัฒน์ เผือกคง และ อมร หวังอัครางกู. (2566). การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสาร
สังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย, 5(1),1-14.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2566). แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- Fayol, Henri. (1979). **General and Industrial Management**. London: Sir Isaac Pitman and. Sons.
- Puang-ngam, K., (2007). **Local government: Theory, Concept and Principle**. Bangkok:
Exponent, (In Thai).

